

TARPTAUTINIO PILIETINĖS ŽURNALISTIKOS KONKURSO TAISYKLĖS

Projektas: CJ Superheroes – 4 darbo paketas (WP4)

Konkurso tikslas: Suteikti dalyviams galimybę pademonstruoti vietinių mokymų metu įgytus pilietinės žurnalistikos įgūdžius, skatinti mokymąsi per praktinę projektinę veiklą bei viešinti svarbias visuomenės problemas pasitelkiant pilietines istorijas.

1. Bendrosios sąlygos ir taisyklės

Bendras dalyvių skaičius:

60–75 autoriai (nacionalinis tikslas – 12–15 pateiktų darbų iš kiekvienos šalies partnerės).

Tinkami dalyviai:

Konkursas pirmiausia skirtas projekto metu vykusių vietinių mokymų dalyviams (ne mažiau kaip 75 % jų turėtų tęsti dalyvavimą konkurse). Siekiant užtikrinti įtrauktį, konkurse taip pat gali dalyvauti asmenys, kurie nedalyvavo mokymuose.

Nugalėtojų skaičius:

Iš viso po 4 nugalėtojus iš kiekvienos šalies (iš viso 20 nugalėtojų visame projekte).

Pagrindinis prizas:

Dalyvavimas antruosiuose tarptautiniuose mokymuose (LTTA2) Ispanijoje, kurių metu nugalėtojų darbai bus toliau tobulinami ir parengiami publikavimui realiuose žiniasklaidos kanaluose (siekiamas publikacijų sėkmės rodiklis – 75 %).

2. Konkurso kategorijos (grupės)

Siekiant užtikrinti sąžiningą konkurenciją, dalyviai varžosi dviejose atskirose grupėse. Nacionaliniu lygmeniu iš kiekvienos grupės išrenkami du nugalėtojai.

Kategorijos

Charakteristikos	1 grupė: Tradicinė žurnalistika	2 grupė: DI pagalba kuriama žurnalistika
Pagrindiniai reikalavimai	Autorius darbą rengia visiškai savarankiškai, nenaudodamas dirbtinio intelekto įrankių.	Autorius naudoja dirbtinio intelekto įrankius darbo kūrimo procese.
Leidžiami įrankiai	Teksto rengimo programos, standartinis rašybos tikrinimas („Word“, „Grammarly“), standartiniai nuotraukų / vaizdo įrašų redagavimo įrankiai.	„ChatGPT“, „Claude“, „Midjourney“, „Canva AI“, skaitmeniniai avatarai, DI balso generatoriai ir kiti įrankiai.
Būtina sąlyga	Autoriaus deklaracija dėl autorystės ir surinktos informacijos autentiškumo.	„Prompt Log“ (užklausų žurnalas) – privalomas dokumentas, kuriame nurodoma, kokie DI įrankiai buvo naudojami, kokiam tikslui bei kokios

		užklauso (angl. prompts) buvo pateiktos.
Nugalėtojų kvota	2 nugalėtojai iš kiekvienos šalies.	2 nugalėtojai iš kiekvienos šalies.

3. Formato ir turinio reikalavimai

Visi konkursui pateikiami darbai priskiriami žiniasklaidos kategorijai (Media). Dalyviai gali laisvai pasirinkti savo istorijos pateikimo formatą:

Teksto formatas: Straipsnis, reportažas, interviu arba esė (rekomenduojama apimtis – nuo 500 iki 1500 žodžių), kartu pateikiant bent vieną autoriaus sukurtą arba teisėtai naudojamą nuotrauką / grafinį elementą.

Vaizdo formatas: Vaizdo reportažas, trumpas dokumentinis vaizdo įrašas arba mobilioji žurnalistika (turinys, sukurtas mobiliuoju telefonu ir skirtas platinimui socialiniuose tinkluose), kurio trukmė – iki 5 minučių.

Garso formatas: Tinklaidės epizodas arba garso reportažas, kurio trukmė – iki 10 minučių.

Darbų kalba: Visi darbai turi būti parengti ir pateikti atitinkamos šalies nacionaline kalba.

Pastaba: Keturi atrinkti nugalėtojai turės parengti savo darbų santrauką arba vertimą į anglų kalbą, skirtą mokymų Ispanijoje (LTTA2) poreikiams.

4. Vertinimo procedūra ir komisija

Vertinimo komisijos sudėtis

Kiekvienos šalies nacionalinę vertinimo komisiją sudaro 2 nepriklausomi vertintojai, kuriuos koordinuoja projekto partnerė organizacija:

Vertintojas Nr. 1:

Projekto partnerės, dalyvaujančios modulių kūrime (WP2), komandos narys arba mokymų treneris.

Vertintojas Nr. 2:

Išorės ekspertas iš susijusių partnerių organizacijų (profesionalus žurnalistas, žiniasklaidos ekspertas arba visuomenės veikėjas).

Vertinimo mechanizmas

Vertinimas vykdomas pagal vieningą 100 balų vertinimo sistemą, kurią sukūrė pagrindinis projekto partneris FECE.

1 etapas

Du vertintojai nepriklausomai vienas nuo kito įvertina kiekvieną darbą, užpildydami oficialią vertinimo lentelę ir pateikdami komentarus prie kiekvieno kriterijaus.

2 etapas

Projekto partnerė surenka vertinimo lenteles ir apskaičiuoja galutinį rezultatą kaip dviejų vertintojų skirtų balų aritmetinį vidurkį.

3 etapas (jeigu reikalingas papildomas vertinimas)

Jeigu dviejų vertintojų balų skirtumas yra didesnis nei 20 balų, projekto partnerė paskiria trečią vertintoją, kuris nepriklausomai iš naujo įvertina darbą. Galutinis balas nustatomas pagal pirmojo arba antrojo vertintojo rezultata, kuris yra artimesnis arbitro skirtam balui.

4 etapas

Pirmieji du geriausiai įvertinti darbai reitinguojami (viena pora iš 1 grupės ir viena pora iš 2 grupės). Keturių darbų autoriai – po du iš kiekvienos grupės – oficialiai paskelbiami konkurso nugalėtojais.

VERTINIMO KRITERIJAI

Bendrieji kriterijai abiem kategorijoms (60 balų)

Bendrieji kriterijai vertina žurnalistinę medžiagos vertę ir vienodai taikomi abiejų grupių dalyviams.

1. Visuomeninė svarba ir temos pasirinkimas (20 balų)

Kriterijaus aprašymas:

Kiek istorija nagrinėja realią ir reikšmingą socialinę problemą vietos bendruomenėje? Ar tema aiškiai apibrėžta ir pateikiamas originalus požiūris?

2. Žurnalistinė etika ir objektyvumas (20 balų)

Kriterijaus aprašymas:

Ar laikomasi nešališkumo, pagarbos žmogaus orumui ir skirtingų požiūrių pateikimo principų? Ar aiškiai atskiriami faktai nuo asmeninės nuomonės?

3. Istorijos struktūra ir poveikis (20 balų)

Kriterijaus aprašymas:

Ar medžiaga turi aiškią ir logišką struktūrą (pavadinimas, įžanga, pagrindinė dalis, išvada)? Ar ji sudomina auditoriją ir ar kalba yra aiški (nepriklausomai nuo formato – teksto, garso ar vaizdo)?

Specialieji kriterijai (40 balų)

1 grupės kriterijai – Tradicinė žurnalistika

Pagrindinis dėmesys skiriamas autoriaus asmeniniams gebėjimams atlikti tyrimą, rinkti informaciją ir savarankiškai kurti turinį.

1. Lauko darbas ir šaltiniai (20 balų)

- Pirminių šaltinių naudojimas (interviu su gyventojais, ekspertais, institucijų atstovais).
- Informacijos dokumentavimas vietoje (autoriaus nuotraukos, garso įrašai, vaizdo medžiaga).

2. Kūrybinis pateikimas ir autoriaus braižas (20 balų)

Rašymo / pasakojimo stilius, autentiškumas ir kūrybiškumas kuriant dizainą ar filmuojant, pasiektas tik savarankiškais autoriaus pastangomis.

2 grupės kriterijai – DI pagalba kuriama žurnalistika

Pagrindinis dėmesys skiriamas skaitmeniniam raštingumui, efektyviam DI įrankių naudojimui ir sugeneruoto turinio kokybės kontrolei.

1. Skaidrumas ir užklausų (Prompt) kūrimas (20 balų)

Vertinamas pateiktas užklausų žurnalas („Prompt Log“).

- Ar pateiktos užklauskos yra sudėtingos ir tiksliai apibrėžtos, ar tai tik paprastos vienos eilutės komandos?
- Ar DI įrankiai buvo tinkamai pasirinkti konkrečiai užduočiai atlikti?

2. Faktų tikrinimas ir sugeneruoto rezultato kontrolė (20 balų)

- Ar pastebimi DI „haliucinacijų“ požymiai (išgalvoti faktai, neegzistuojantys duomenys)?
- Ar autorius įrodė, kad DI sugeneruotą turinį patikrino ir pataisė naudodamasis nepriklausomais šaltiniais?

1 PRIEDAS

UŽKLAUSŲ ŽURNALAS („PROMPT LOG“)

Privalomas 2 grupės – DI pagalba kuriamos žurnalistikos – dalyviams

Dalyvio vardas, pavardė:

Žiniasklaidos medžiagos pavadinimas:

Šalis:

1. Naudoti DI įrankiai

Pažymėkite „X“, kam tiksliai naudojote įrankius (galite pasirinkti daugiau nei vieną variantą) ir nurodykite konkretų įrankio pavadinimą (pvz., „ChatGPT“, „Claude“, „Midjourney“, „Canva AI“, „ElevenLabs“ ir kt.):

☐ **Teksto rengimui / tyrimui:**

☐ **Vaizdų / grafikos kūrimui:**

☐ **Garso / vaizdo įrašams / subtitrams:**

☐ **Kita:**

2. Darbo procesas ir pagrindinės užklauskos

Trumpai aprašykite, kaip ir kam naudojote DI įrankius. Pateikite 2–3 svarbiausias užklauskas (komandas), kurios padėjo pasiekti geriausią rezultatą projekte.

1 etapas: Tyrimas / idėjos struktūravimas

Panaudotos užklauskos pavyzdys:

„... [įrašykite naudotos komandos tekstą]...“

2 etapas: Turinio kūrimas (tekstas, vaizdas arba vaizdo įrašas)

Panaudotos užklauskos pavyzdys:

„... [įrašykite naudotos komandos tekstą]...“

3 etapas: Redagavimas

Panaudotos užklauskos pavyzdys:

„... [įrašykite naudotos komandos tekstą]...“

3. Faktų tikrinimas ir žmogaus įsitraukimas

Svarbu: Dirbtinis intelektas dažnai gali „haliucinuoti“ (sukurti neegzistuojančius faktus, datas ar statistiką). Aprašykite, kaip patikrinote informaciją.

Kokiais DI sugeneruotais faktais arba turiniu suabejojote?

Atsakymas:

Kaip patikrinote informaciją ir kokius oficialius šaltinius naudojote koregavimui?

Atsakymas:

Kokia galutinės medžiagos dalis buvo visiškai parašyta (pakeista) jūsų pačių?

Atsakymas:

Pareiškimas dėl etiško DI naudojimo

Pateikdamas šį žurnalą patvirtinu, kad dirbtinio intelekto įrankius naudočiau kaip pagalbinę priemonę, tačiau galutinė atsakomybė už istoriją, faktų tikrinimą ir etinį požiūrį tenka tik man.

Parašas: _____